

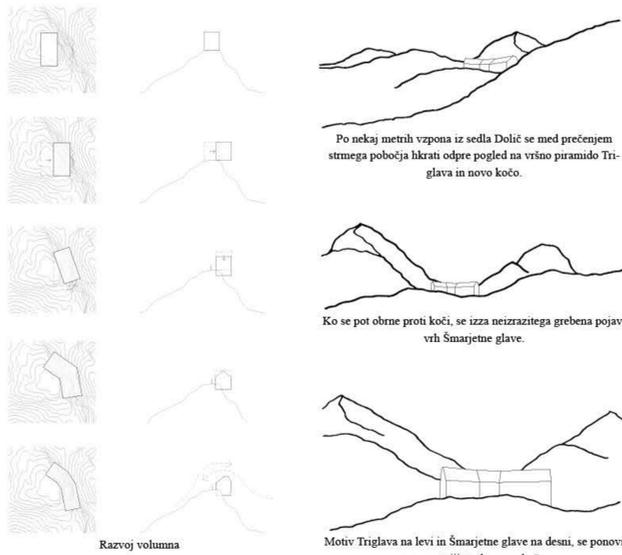
Idejna zasnova kočé pod Šmarjetno glavo in bivaka na Zahodni triglavski planoti

avtorica Neža Jaki, mentor prof. Saša Ostan, somentor Simon Petrovčič
 leto vpisa: 2015, magistrska naloga izdelana 2023, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za arhitekturo

Triglav je že od nekdaj eden najmočnejših narodnih simbolov. S svojo mogočno severno steno je najvišja gora vzhodnih Julijskih Alp zanimala tudi sosednje narode. Pod njenim vrhom so začele rasti številne planinske postojanke, ki so poleg zatočišča obiskovalcem gora nosile tudi simbolični pomen. Danes Triglav še vedno privlači množice gornikov in alpinistov. Na njegovi zahodni strani je pomembna oporna točka Tržaška kočá na Doliču, ki pa jo zaradi neprimerne lokacije vsako leto ogrožajo snežni plazovi. Po hudi poškodbi objekta pozimi leta 2009 so strokovnjaki za plazove analizirali ožjo okolico in predlagali varnejšo lokacijo kočé. Planinsko društvo Gorje se je kljub opozorilom odločilo, da kočá obnovijo na prvotni lokaciji. Magistrsko delo obravnava možnost gradnje nadomestnega objekta na varnejšem območju. Zasnova nove kočé upošteva značilnosti topografije in ekstremne klime. Za razliko od večine obstoječih koč, ki sledijo dolinskim načelom gradnje, predlagana rešitev upošteva sodobne smernice za gradnjo v visokogorju.

Objekt je umeščen na neizrazit greben pod Šmarjetno glavo. S svojim volumnom nudi zavetje zunanji terasi, ki hkrati služi kot vstopna ploščad in je orientirana na jugozahod. Lupina je zaradi pričakovanih horizontalnih padavin in močnega vetra enoten plašč, ki pokriva tako streho kot fasado. V smeri pravokotno na objekt pričakujemo najmočnejše vetrove, zato je po prerezu volumen oblikovan aerodinamično. Sodobna tehnologija omogoča, da del objekta visi preko roba grebena. S tem na južni, vstopni strani zmanjšamo pojavnost objekta, servisne prostore pa lahko brez kovanja umestimo v klet. V pritličju se bivalni prostori odpirajo proti jugozahodu, s čimer izkoristimo sončno energijo tudi za pasivno ogrevanje objekta. Proti severu je objekt bolj zaprt, odpira se le z manjšimi odprtini, ki usmerjajo pogled proti Triglavu. Objekt je v največji možni meri samozadosten, v občutljivem gorskem okolju pa pusti minimalen ekološki odtis.

Ker je Koča na Doliču v zimskem času zaprta, v bližnji okolici pozimi ni zatočišča. Zasnova novega bivaka, ki za temelj izkoristi italijanski bunker iz prve svetovne vojne, zagotavlja zimsko zavetje turnim smučarjem in alpinistom. Umeščen je na pobočju pod Glavo v Zaplanji, nad Severno triglavsko steno. V bližini je križišče Bambergove poti čez Plemenice in mulatjere iz sedla Dolič. Bivak je oblikovan vertikalno, zato je edini stik z gorskimi tlemi preko obstoječega bunkerja. S svojo visoko pojavnostjo deluje kot orientir v prostoru, saj na Zahodni triglavski planoti ni drugih izrazitih vrhov. Zaradi višine je iz zgornjih prostorov omogočen pogled iz bivaka proti Triglavu.

Razvoj volumna

Po nekaj metrih vzpona iz sedla Dolič se med prečnejem strmega pobočja hkrati odpre pogled na vršno piramido Triglava in novo kočá.

Ko se pot obrne proti kočá, se izza neizrazitega grebena pojavi vrh Šmarjetne glave.

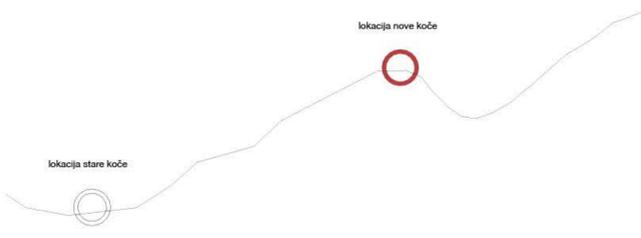
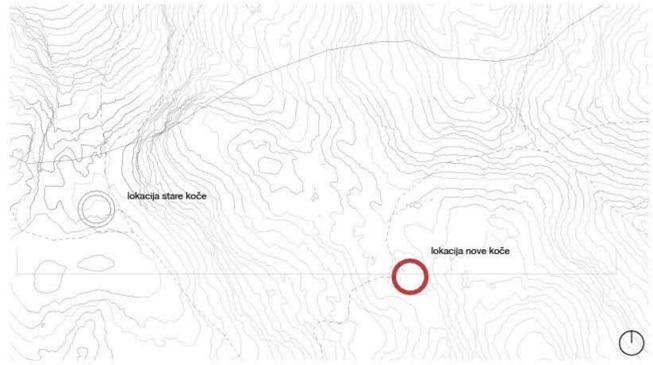
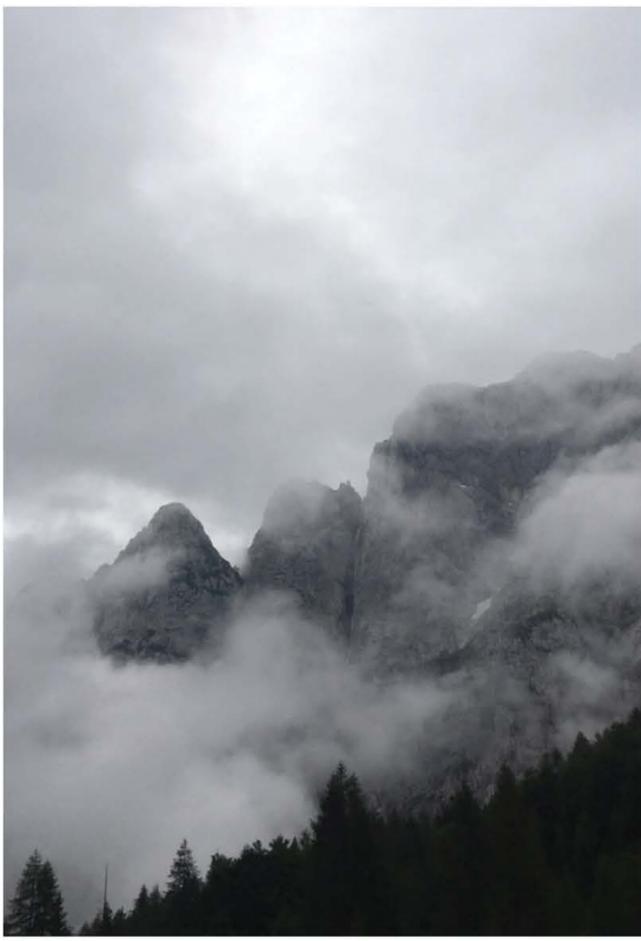
Motiv Triglava na levi in Šmarjetne glave na desni, se ponovi v geometriji strehe nove kočé.

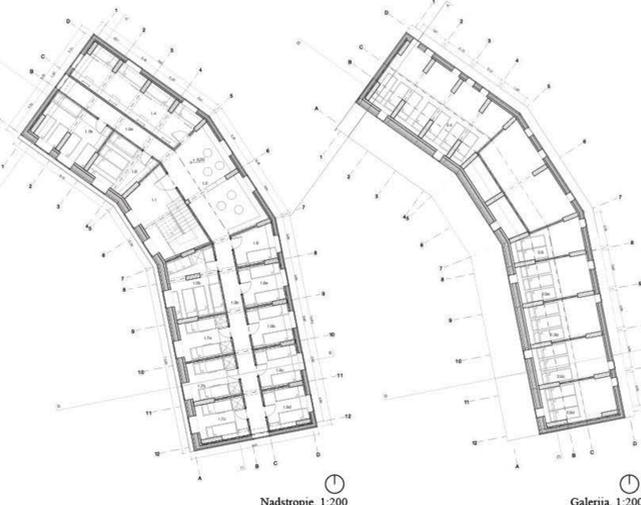
Razporeditev programa po prerezu

Visokogorski svet je mrtva, življenju sovražna narava. Njegovo zgodovino pišemo ljudje, ki edini oživljamo puste ledene planote in divje grebene. Tja gor nas vedno znova žene nepojasnjeno hrepenenje. Kot da bi iskali nekaj, česar nam vsa naša, na videz tako popolna civilizacija ne more nuditi. Vedno znova bomo v odljudnih prostranstvih iskali to, kar smo si odvzeli sami.

Tine Mihelič, 2004

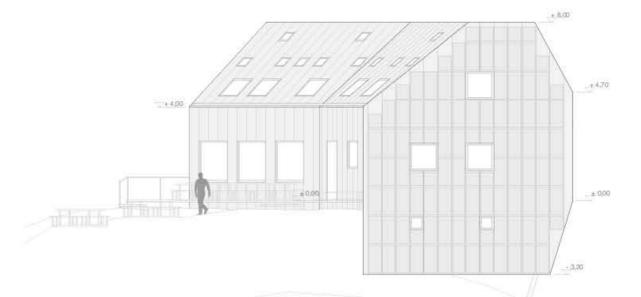

Pritličje, 1:200

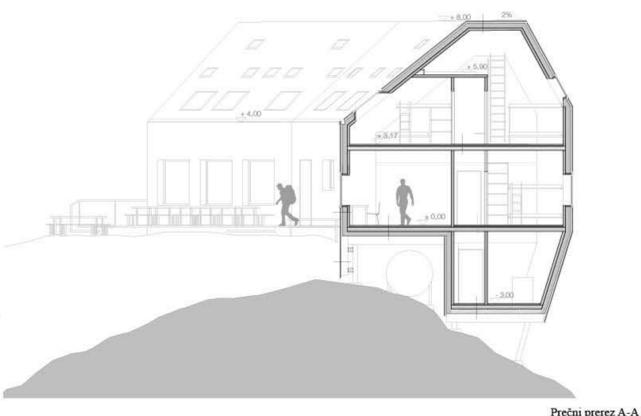

Nadstropje, 1:200

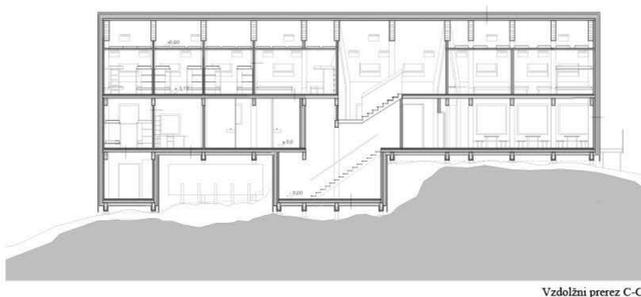
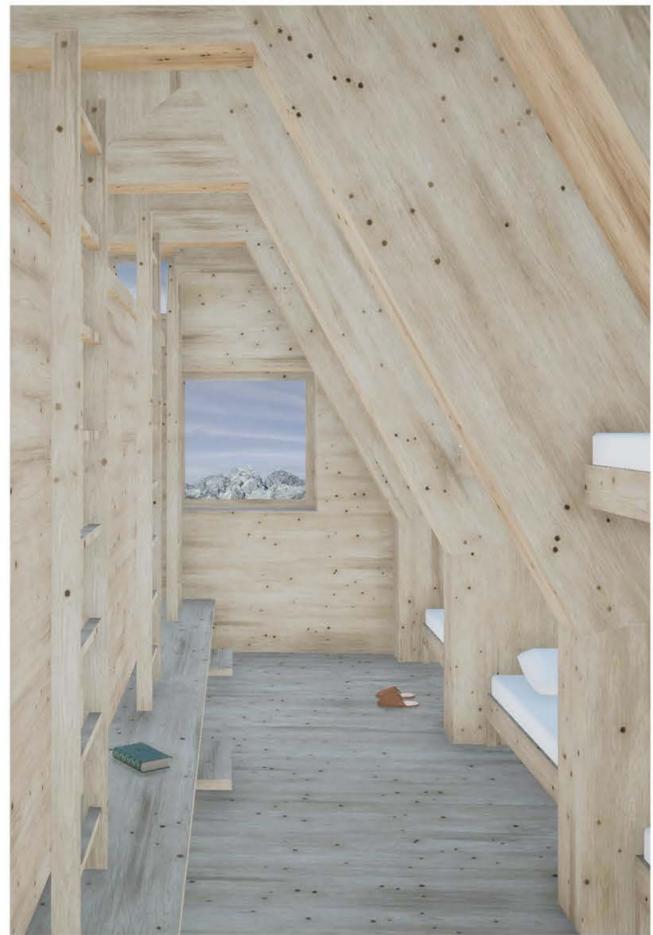
Galerija, 1:200

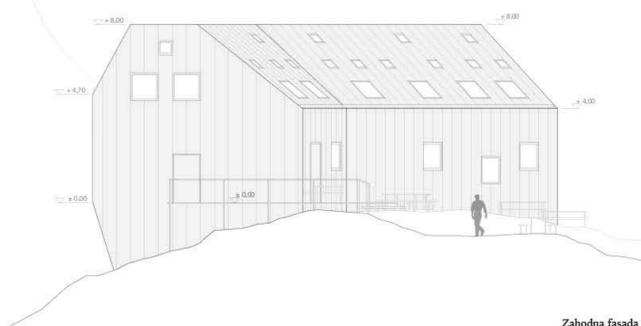
Južna fasada

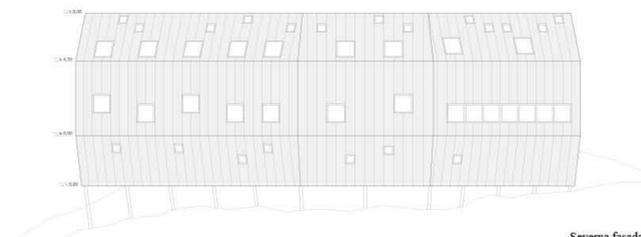
Prečni prež A-A

Vzdolžni prež C-C

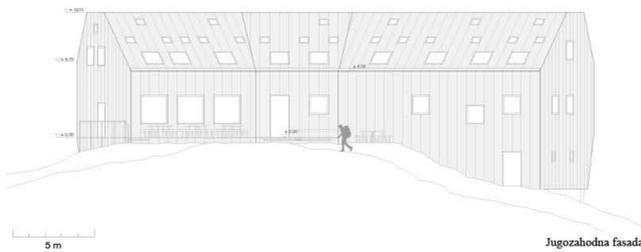
Zahodna fasada

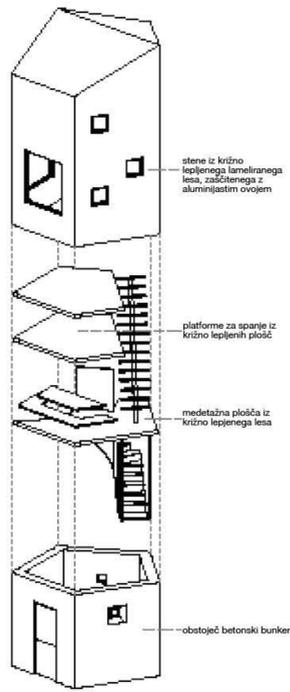
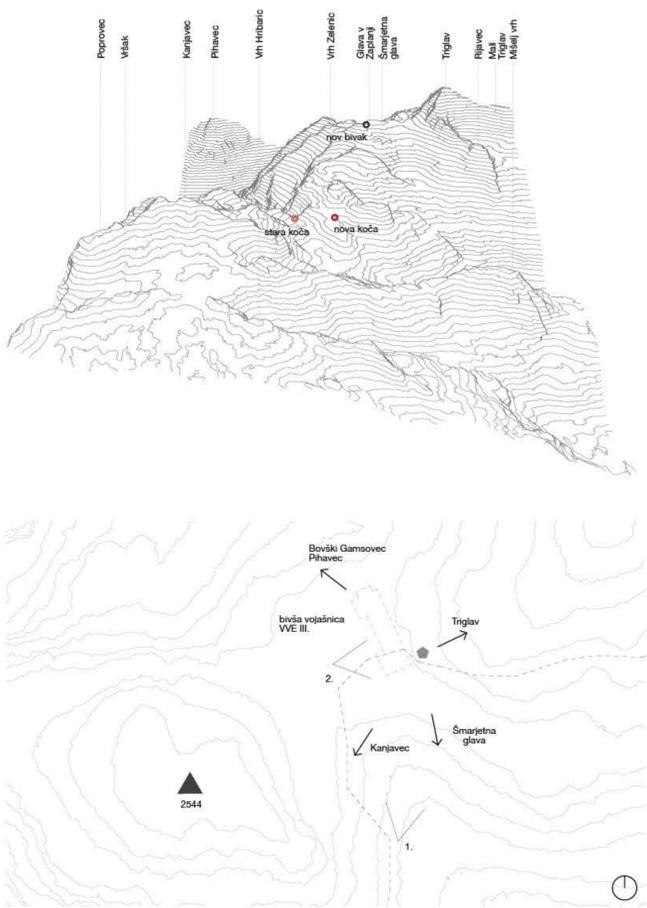
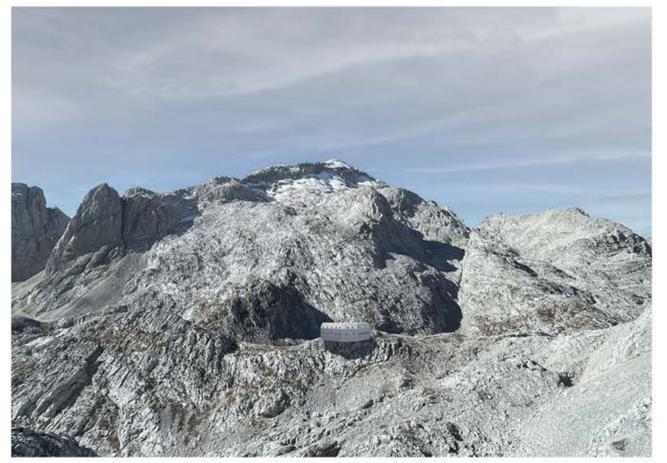
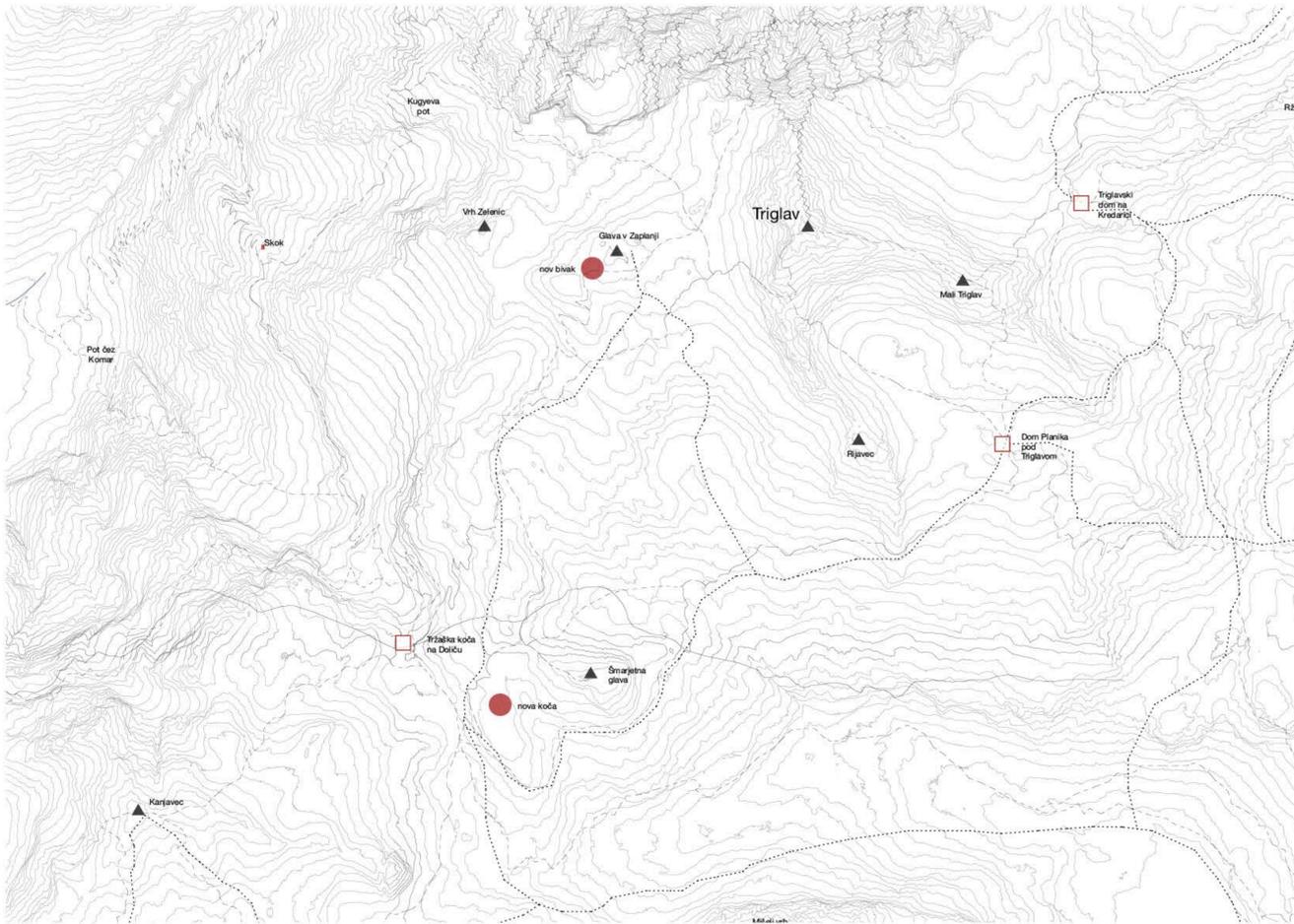
Severna fasada

Prečni prež B-B

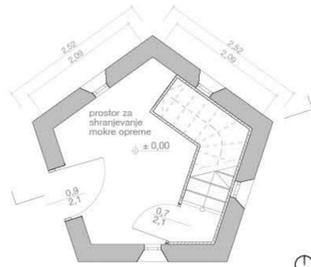

Jugozahodna fasada

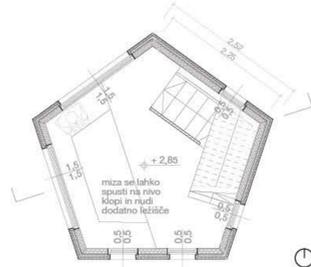

Situacija, 1:10 000

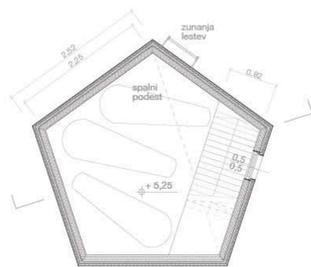
- turnosmužarske poti
- pohodniške poti
- plezalne smeri

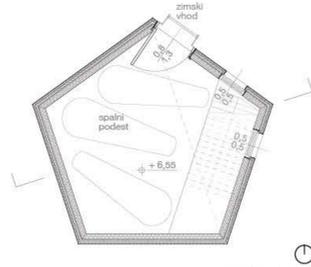
Prilije, 1:50

1. nadstropje, 1:50

2. nadstropje, 1:50

3. nadstropje, 1:50

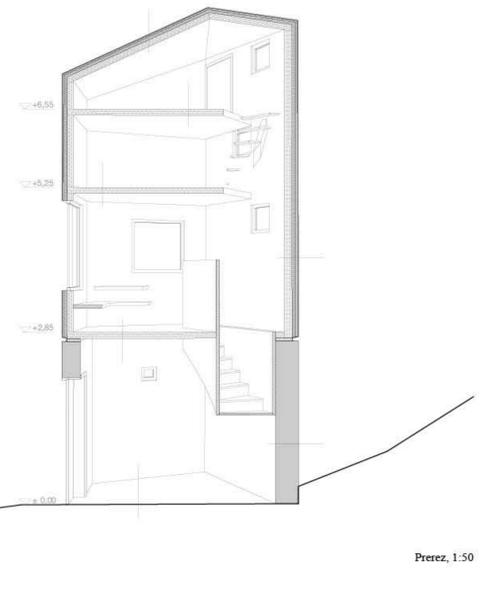

1. Streha bivaka sledi geometriji Glave v Zaplanji.

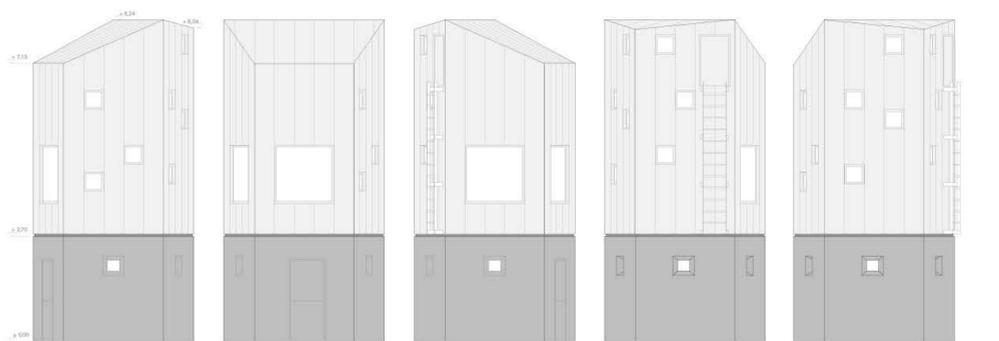
2. V višjih nadstropjih bivaka se preko Glave v Zaplanji odpre pogled proti Triglavu.

Ne zidaj slikovito, prepusti ta učinek stenam, goram in soncu.

Adolf Loos, 1913

Prezrez, 1:50

Fasade, 1 m